

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Milana Procházky a soudců JUDr. Petra Polácha a JUDr. Jany Kubenové v právní věci žalobce **Ing. M. J.**, zastoupeného JUDr. Ivankou Posádkovou, advokátkou se sídlem v Třebíči, Hasskova 16, proti žalovanému **Ministerstvu zemědělství ČR, Pozemkový úřad Třebíč**, se sídlem v Třebíči, Bráfova 1 a osob zúčastněných na řízení: 1) G. W.-S., zastoupená JUDr. Evženem Rašovským, advokátem se sídlem v Brně, Špitálka 23b, 2) M. S., zastoupená JUDr. Evženem Rašovským, advokátem se sídlem v Brně, Špitálka 23b, 3) I. P., zastoupená JUDr. Evou Hrbáčkovou, advokátkou se sídlem v Třebíči, Bráfova 52, 4) MUDr. Mgr. I. P., zastoupený JUDr. Evou Hrbáčkovou, advokátkou se sídlem v Třebíči, Bráfova 52, 5) J. K., 6) Agrochema, družstvo, se sídlem v Koněšíně, Studenec 197, IČ: 00140368, zastoupený JUDr. Boženou Kristiánovou, advokátkou se sídlem v Třebíči, Leopolda Pokorného 37, 7) Státní statek Jeneč, státní podnik v likvidaci, se sídlem v Jenči, Karlovarská 7, IČ: 00016918, 8) obec Okarec, se sídlem v Koněšíně, Okarec 17, IČ: 00378283, 9) Pozemkový fond ČR, se sídlem v Praze 3, Husinecká 11a, IČ: 45797072, 10) Lesy České republiky, se sídlem v Hradci Králové, Přemyslova 1106, IČ: 42196451, o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva zemědělství ČR, Pozemkový úřad Třebíč ze dne 4. 5. 2000, č.j. 111-930/72.9/2000-Ž, **se z r u š u j e** pro vady řízení a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žádnému z účastníků **se n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žaloba žalobce směřuje proti rozhodnutí vydaného pod č.j. 111-930/72.9/2000-Ž Okresním úřadem Třebíč, Pozemkový referát, Bráfova třída 1, 4. 5. 2010. Jedná se o rozhodnutí ve věci o vlastnictví zemědělských nemovitostí k. ú. Okarec, Hartvíkovice, Třesov. Tímto rozhodnutím bylo rozhodnuto ve výroku označeném **I.** tak, že se **ruší původní rozhodnutí Pozemkového úřadu OkÚ v Třebíči, č.j. 3590/93-Du ze dne 30. 11. 1993 a rozhodnutí č.j. 111-3590/93/2-Du ze dne 12. 7. 1994, kterými došlo k přiznání vlastnictví k zemědělským nemovitostem na k. ú. Okarec, Třesov a Hartvíkovice, u kterých byla nařízena obnova řízení rozhodnutím OPÚ, OkÚ ve Třebíči dne 5. 9. 1995 pod č.j. POZ111/2253/95-Du/Ko. Rozhodnutí o povolení obnovy řízení bylo jako příslušným odvolacím orgánem potvrzeno rozhodnutím Ministerstva zemědělství ČR – Ústředního pozemkového úřadu v Praze dne 15. 12. 1995 pod zn. 3900/95-3152.**

Ve výroku označeném **II.** bylo **současně rozhodnuto** podle ust. § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku, ve znění pozdějších úprav, dále jen „zákon“ tak, že **oprávněné osoby, kterými na podkladě ust. § 4 odst. 2 písm. e) zákona jsou:**

a)

- Ing. M. J., r.č....., bytem
- E. S., r.č., bytem

kterí jsou vlastníky id. 1/2 zemědělských nemovitostí původního vlastníka E. H., tedy každý v rozsahu id. 1/4 na následujících katastrálních územích:

V rozhodnutí pak bylo uvedeno, o které pozemky dle katastru nemovitostí v katastrálním území Okarec, Hartvíkovice, Třesov se jedná.

b) bylo rozhodnuto, že Ing. E. P., r.č., bytem, **není vlastníkem id. 1/2 zemědělských nemovitostí původního vlastníka E. H.,** zapsaných dříve ve vložce č. pozemkové knihy pro k. ú. Okarec, ve vložce č., pozemkové knihy pro k. ú. Třesov a ve vložce č. pozemkové knihy pro k. ú. Hartvíkovice, jak jsou specifikovány pod bodem II. tohoto rozhodnutí, neboť neprokázal, že je oprávněnou osobou ve smyslu ust. § 4 odst. 2 zákona ve vztahu k původnímu vlastníku Eduardu Haškovi.

Pod bodem **III.** pak bylo rozhodnuto tak, že po nabytí právní moci tohoto rozhodnutí Katastrální úřad Třebíč založí nové listy vlastnictví, resp. do již založených listů vlastnictví pro k. ú. Okarec, Hartvíkovice a Třesov provede následující zápisy:

V části A: právo vlastnické pro:

- Ing. M. J., r.č. k id. 1/4,
- E. S., r.č. k id. 1/4.

V části B: údaje, jak je specifikováno pod bodem II. tohoto rozhodnutí dle výpisů z katastru nemovitostí, vyhotovených dne 19. 4. 2000, položka knihy o poskytnutých údajích z katastru 17/90.

V části C, D: bez zápisu.

Na základě podané žaloby Krajský soud v Brně rozsudkem č.j. 30 Ca 259/2000-35 dne 4. 12. 2002 rozhodl tak, že:

- I. Rozhodnutí odpůrce ze dne 4. 5. 2000, č.j. 111-930/72.9/2000-Ž se ve výroku I. potvrzuje.**
- II. Rozhodnutí odpůrce ze dne 4. 5. 2000, č.j. 111-930/72.9/2000-Ž, se ve výrocích II. a III. zrušuje a věc se vrací k dalšímu řízení.**
- III. Žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.**

Do uvedeného rozhodnutí Krajského soudu v Brně Ing. M. J. podal ústavní stížnost, v níž uvedl, že dne 2. 10. 1991 u Okresního úřadu v Třebíči, Pozemkový referát, řádně uplatnil restituční nárok k nemovitostem, nacházejícím se v k. ú. Okarec, Třesov, Hartvíkovice a Vicenice u Náměště. V restitučním řízení je oprávněnou osobou dle ust. § 4 odst. 2 písm. e) zákona č. 229/91 Sb., o úpravě vlastnických vztahů k půdě a jinému zemědělskému majetku. Dne 10. 12. 1992 předložil pozemkovému úřadu ke schválení dohodu o vydání nemovitostí, kterou uzavřel jako jediná oprávněná osoba dne 24. 11. 1992 s Lesy České republiky, Lesní správa Náměšť nad Oslavou. OPÚ Třebíč rozhodnutím ze dne 15. 1. 1993, č.j. 111-7866/92-D dohodu neschválil s odůvodněním, že dne 11. 1. 1993 obdržel uplatnění restitučního nároku od J. K., bytem, a E. S., bytem Jako třetí osobu zařadil OPÚ do odůvodnění rozhodnutí ještě Ing. E. P., bytem....., a to v rozporu se stanoviskem MZe k okruhu oprávněných osob ze dne 17. 6. 1992, zn. 1756/92-320/1140, které Ing. E. P. za oprávněnou osobu nepovažovalo. Proti rozhodnutí OPÚ Třebíč z 15. 1. 1993 podal Ing. M. J. dne 18. 2. 1993 odvolání ke Krajskému soudu v Brně. Krajský soud rozsudkem ze dne 2. 6. 1993, č.j. 30 A 77/93-11 rozhodnutí Okresního úřadu v Třebíči, pozemkového referátu, potvrdil. První dvě rozhodnutí o vlastnictví OPÚ Třebíč vydal postupně, a to dne 30. 11. 1993, č.j. 3590/93-Du a dne 12. 7. 1994 č.j. 111-3590/93/2-Du. Po nabytí právní moci se stal žalobce a výše uvedené tři osoby podílovými spoluvlastníky. Proti uvedenému rozhodnutí podal Ing. M. J. dne 12. 5. 1995 návrh na obnovu řízení, kterou OPÚ Třebíč rozhodnutím č.j. 111/2253/95-Du/Ko ze dne 5. 9. 1995 povolil. Odvolání E. S. a spol. bylo rozhodnutím MZe zn. 3900/95-3152 z 15. 12. 1995 zamítnuto a rozhodnutí PÚ potvrzeno. Právní moci nabylo dne 2. 1. 1996. Důvodem povolení obnovy řízení bylo, že E. S. neuplatnila svůj nárok ve lhůtě stanovené v § 13 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. Jako oprávněná osoba v restitučním řízení k zemědělskému majetku E. a M. H. dle zákona č. 229/1991 Sb., dle dokladů správního orgánu, byla E. S. vedena od 11. 11. 1993 do 2. 8. 1996, kdy nabylo právní moci rozhodnutí OPÚ Třebíč, č.j. 111-2931/96-Du ze dne 15. 7. 1996 o jejím vyloučení z řízení. Dne 24. 6. 1996 (tedy v době, kdy byla jako oprávněnou osobou, tak podílovým spoluvlastníkem k restituovaným nemovitostem) uplatnila nový nárok ke stejným nemovitostem dle zákona č. 30/1996 Sb. Rozhodnutím OPÚ č.j. POZ 111/2576/96 z 26. 9. 1996 byla E. S. vyloučena jako účastník řízení. Toto rozhodnutí bylo na podkladě odvolání E. S. zrušeno rozhodnutím ÚPÚ-MZe zn. 3358/96-3152 z 23. 1. 1997. Proti tomuto podal Ing. M. J. dne 3. 3. 1997 návrh na obnovu řízení, který byl zamítnut rozhodnutím ÚPÚ – MZe 619/97-3152 ze dne 7. 4. 1997. Proti zamítavému rozhodnutí ÚPÚ-MZe podal dne 24. 4. 1997 rozklad, který byl rozhodnutím Ministra zemědělství č.j. 2306/97-1000 ze dne 18. 6. 1997 zamítnut, avšak v rámci mimoodvolacího řízení bylo rozhodnutí ÚPÚ-MZe č.j. 3358/96-3152 změněno tak, že rozhodnutí OPÚ Třebíč č.j. POZ 111/2576/96-Du/Ko bylo zrušeno a věc vrácena k novému projednání. Současně vyslovil ministr zemědělství závazný právní názor, že pokud se potvrdí skutečnost uvedená v listinách přiložených Ing. M. J. k návrhu na povolení obnovy řízení, že E. S. mohla ve lhůtě do 31. 1. 1993 řádně uplatnit restituční nárok, tak OPÚ Třebíč rozhodne o nároku uplatněném E. S. dne 24. 6. 1996 podle § 9 odst. 4 zákona o půdě, ve smyslu § 13 odst. 5 věta první tohoto zákona, v jeho platném znění. Dne 2. 3. 1998 vydal OPÚ Třebíč rozhodnutí č.j. 111-628/1998-72.9/Du/Ko ve smyslu § 9 odst. 4 a § 13 odst. 2 a 5 věta první zákona č. 229/1991 Sb., že E. S. není vlastníkem nemovitostí majetku původních vlastníků E. a M. H. Proti tomuto rozhodnutí

podala E. S. dne 16. 3. 1998 opravný prostředek. Krajský soud v Brně svým rozsudkem č.j. 30 Ca 56/98 ze dne 22. 1. 1999 rozhodnutí OPÚ č.j. 111-628/1998-72.9/Du/Ko zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Dne 22. 4. 1999 Ing. M. J. uvedl do protokolu u OPÚ Třebíč nově zjištěnou rozhodnou skutečnost, že ve spise u povinné osoby – Agrochema Studenec se nenachází výzva E. S. povinné osobě k vydání nemovitostí. OPÚ v dalších krocích zjistil, že E. S. nevyzvala povinné osoby k vydání nemovitostí. Ing. M. J. tvrdí, že v průběhu celého řízení v řadě jednání s OPÚ Třebíč požadoval, aby správní orgán konal v souladu se zákony, judikáty Nejvyššího soudu a nálezy Ústavního soudu. Namítal porušování zásady zákonnosti a zásady objektivní (materiální) pravdy. Dokazují to sepsané protokoly z jednání u Pozemkového úřadu. Odezva ze strany správního orgánu byla nedostatečná, zejména k navrženým důkazům Ing. M. J. a k prokázaným skutečnostem. Zároveň v průběhu správního řízení došlo k nedůvodným a nezdůvodněným průtahům. Dne 4. 5. 2000 (tedy 4 roky a 4 měsíce po povolení obnovy řízení) vydal OPÚ Třebíč ve věci rozhodnutí č.j. 111-930/72.9/2000-Ž. Před vydáním rozhodnutí však správní orgán nesplnil svou povinnost dát Ing. M. J. jako účastníku řízení možnost se vyjádřit k jeho podkladům, ke způsobu jeho zjištění a současně s možností navrhnout jeho doplnění (§ 33 odst. 2 správního řádu). Proti rozhodnutí ze dne 4. 5. 2000 Ing. M. J. podal dne 10. 6. 2000 opravný prostředek ke Krajskému soudu v Brně. Totéž učinili i další dva účastníci (J. K. a Ing. E. P.). Dne 9. 9. 2002 vyzval krajský soud účastníky ke sdělení, zda souhlasí s tím, aby soud rozhodl ve věci bez jednání. Po vyslovení nesouhlasu některých účastníků řízení nařídil soud jednání ve věci na 4. 12. 2002. Dne 2. 12. 2002 toto jednání soud telegraficky zrušil, aniž by to zdůvodnil. Dne 4. 12. 2002 však soud bez jednání rozhodl rozsudkem č.j. 30 Ca 259/2000-35 a to tak, že výrokem I. rozhodnutí OPÚ Třebíč ze dne 4. 5. 2000 č.j. 111-930/72.9/2000-Ž ve výroku I. potvrdil (zrušení původních rozhodnutí OPÚ Třebíč č.j. 3590/93-Du ze dne 30. 11. 1993 a č.j. 111-3590/93-2-Du ze dne 12. 7. 1994)/ nařízená obnova řízení v rámci nařízené obnovy řízení rozhodnutím OPÚ ze dne 5. 9. 1995 č.j. 111-2253/95-Du/Ko, které bylo potvrzeno rozhodnutím MZe-ÚPÚ dne 15. 12. 1995 pod zn. 3900/95-3152/. Výrokem II. - výrok II. a III. (rozhodnutí o vlastnictví) zrušil a věc vrátil k dalšímu řízení. Výrokem III. rozhodl o nákladech řízení tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení. Výrokem IV. rozhodl o vrácení soudního poplatku J. K. Krajský soud rozhodl bez jednání s poukazem na ust. § 250f odst. 1 písm. a), protože dospěl k závěru, že rozhodnutí odpůrce je nepřezkoumatelné pro nesrozumitelnost. Především soud shledal odůvodněný opravný prostředek Ing. Janíka, pokud jde o námitku nepřezkoumatelnosti výroku napadeného rozhodnutí. Nad tento rámec se však Krajský soud zabýval námitkami Ing. M. J., týkajícími se trvalého pobytu E. S., námitkou, že tato nevyzvala povinné osoby k vydání nemovitostí a námitkou přerušení řízení na vydání podílu M. H. ze společného vlastnictví manželů H. v rámci nařízené obnovy řízení. Tyto námitky nepovažoval soud za důvodné. Ing. M. J. tvrdí, že postup odvolacího soudu je nesprávný. Za situace, kdy účastníci nesouhlasili s tím, aby soud rozhodl o podaném opravném prostředku bez nařízení jednání, neměl soud v rozporu s tím konat. Zatížil tak své rozhodnutí vadou. Z ústavněprávního hlediska tím zbavil účastníky řízení možnosti uplatnění práva vyjádřit se přímo před soudem jak v řízení při zjišťování skutečného stavu, tak k právnímu posouzení věci. Pokud se soud dva dny před nařízeným jednáním rozhodl toto jednání zrušit, a věc rozhodnout bez jednání, pak neměl důvodu v odůvodnění se vyjadřovat k hmotněprávním námitkám, které Ing. M. J. v opravném prostředku uvedl. Náhledy soudu uvedené v odůvodnění bude Pozemkový úřad pokládat za závazné právní názory a bude se jimi řídit při rozhodování o vlastnictví. Pokud by byl Pozemkový úřad povinen rozhodnout o restitučním nároku E. S. v její prospěch a restitučnímu nároku Ing. M. J. v plném rozsahu nevyhovět, musel by soud rozhodnutí správního orgánu potvrdit jen proto, že ten rozhodoval v souladu s předchozím právním názorem soudu. Tím by se vytvářel uzavřený kruh, který by prakticky vyloučil přezkoumání

merita věci. Nehledě na to, že soud paradoxně v rozsudku vyvrací sám sebe, neboť na jedné straně tvrdí, že rozhodnutí je nepřezkoumatelné, na druhé straně však toto přezkoumává a hodnotí. V případě J. K. Krajský soud shledal postup správního orgánu OPÚ, který ji vyloučil rozhodnutím č.j. 111-2931/96-Du potvrzeným rozhodnutím MZe-ÚPÚ 2985/96-3152 z řízení, za zákonný (protože restituční nárok sama neuplatnila). Oproti tomu v případě E. S., kterou rovněž správní orgán pravomocným rozhodnutím č.j. 111-2931/96-Du vyloučil z restitučního řízení, považoval tentýž soud toto za rozhodnutí procesní (Ing. M. J. podotýká, že s hmotněprávními účinky), které nemůže zakládat překážku věci pravomocně rozhodnuté. Považoval to za nepřípustný dvojí výklad práva. V době neskončené obnovy řízení, nařízené pro prekludovaný restituční nárok E. S., její prekludovaný nárok „obživnul“, jejím novým uplatněním restitučního nároku dne 24. 6. 1996. Ing. M. J. tvrdí, že správní orgán neměl za této situace důvodu vydávat další rozhodnutí o vyloučení účastníka řízení dne 24. 9. 1996, č.j. POZ 111/2596/96-Du/Ko. Nastartoval tím řadu právních aktů, jak již jmenovaný uvedl v předcházejícím. Následovalo odvolání E. S., rozhodnutí MZe-ÚPÚ, návrh na obnovu řízení, rozhodnutí MZe-ÚPÚ, rozklad, rozhodnutí ministra zemědělství č.j. 2306/97-1000, odkud citoval: „v mimoodvolacím řízení tak bylo možné akceptovat námitky Ing. M. J. proti uvedenému rozhodnutí ÚPÚ, kterým nebylo možné vyhovět povolením obnovy řízení. Z uvedených důvodů bylo pro rozpor se zákonem přezkoumávané rozhodnutí ÚPÚ změněno tak, jak je shora uvedeno. V novém řízení OPÚ v Třebíči prověří, zda E. S. měla v době před 31. 1. 1993 trvalý pobyt na území ČR a mohla tak již v této lhůtě řádně uplatnit restituční nárok na vydání nemovitostí v k. ú. Okarec, Třesov, Hartvíkovice a Vicenice u Náměště. Pokud se tato skutečnost uvedená v listinách předložených Ing. M. J. k návrhu na povolení obnovy řízení potvrdí, rozhodne o nároku uplatněném E. S. dne 24. 6. 1996 podle § 9 odst. 4 zákona o půdě ve smyslu § 13 odst. 5 věta první tohoto zákona v jeho platném znění.“ OPÚ Třebíč se závazným právním názorem ministra zemědělství musel řídit. Po provedeném dokazování vydal rozhodnutí dne 2. 3. 1998, č.j. 111-628/1998-72.9/Du/Ko, že E. S. není vlastníkem předmětných nemovitostí. OPÚ zjistil, že v rozhodném období, tj. do 31. 1. 1993 E. S. prováděla celou řadu procesních i hmotněprávních úkonů, kdy uváděla trvalé bydliště Takto získala rodinný dům v (darovací smlouvou), rodinný dům v (kupní smlouvou a jeho dostavbou), restituovala pozemky v k. ú. Kuřim (5 rozhodnutí OPÚ Brno-venkov), uzavřela dohodu o vydání pozemků v k. ú. Kuřim s povinnou osobou, podávala odvolání k MZe, k Městskému soudu v Praze, udílela plné moci advokátům, přijala 5 rozhodnutí o vlastnictví od OPÚ Třebíč (z toho byly jen dvě v právní moci, avšak byla k nim nařízena obnova řízení). Vydané nemovitosti s dalšími dvěma podílníky pronajala. Těmto právním úkonům předcházelo vystavení občanského průkazu (25. 9. 1991). Byla rovněž účastníkem stavebního řízení aj. Toto dokazování bylo dostatečným průkazným podkladem k rozhodnutí OPÚ z 2. 3. 1998, č.j. 111-628/1998-72.9/Du/Ko. Proti citovanému rozhodnutí podala E. S. opravný prostředek, kde namítala, že oprávněnou osobou k uplatnění restitučního nároku se stala (vzhledem k trvalému pobytu ve Švýcarsku) až po účinnosti zákona č. 30/1996, tedy po 1. 1. 1996. Dříve prý restituční nárok uplatnit nemohla. Krajský soud napadené rozhodnutí OPÚ Třebíč zrušil rozsudkem ze dne 21. 1. 1999, č.j. 30 A 56/98-29 a věc vrátil k dalšímu řízení. Rozhodnutí zrušil pro nezákonnost. Pozemkový úřad prý nepostupoval podle ust. § 32 odst. 1 a § 46 zákona č. 71/1967 Sb. Nedostatečně prý zjistil skutečný stav věci (ve vztahu k trvalému pobytu E. S.), a dokonce prý porušil svoji povinnost být vázán právním názorem nadřízeného orgánu (§ 59 odst. 3 správního řádu). Krajský soud dokazování neprováděl. K věci zaujal *naprosto opačný názor než pozemkový úřad. Nesprávně si vyložil závazný názor ministra zemědělství. Tvrzení E. S. o tom, že nemohla uplatnit restituční nárok do 31. 1. 1993 pro nesplnění trvalého pobytu na území ČR, je v rozporu se skutečností a Ing. M. J. předloženými listinami. Za situace, kdy v rozhodném období, na základě trvalého pobytu v ČR, mohla a učinila řadu právních úkonů jinak neuskutečnitelných,*

uložil ministr správnímu orgánu posoudit pravost listin a v nich uvedené skutečnosti – trvalého pobytu. Pokud se tato skutečnost uvedená v listinách potvrdí, rozhodne o nároku uplatněném E. S. dnem 24. 6. 1996 podle § 9 odst. 4 zákona o půdě, ve smyslu § 13 odst. 5 věta první. Pokud krajský soud opomenul větu o „potvrzení skutečností uvedených v listinách“, dal právnímu názoru ministra opačný význam a nesprávně jej vyložil. Na základě nesprávného výkladu závazného právního názoru ministra zemědělství, Krajský soud v Brně Rozhodnutí OPÚ ze dne 24. 9. 1996 zrušil a uložil správnímu orgánu provést dokazování ke zjištění skutečného trvalého pobytu E. S., tedy úplně jinou povinnost, než mu uložil ministr zemědělství. Z uvedeného vyplývá, že řízení je postiženo vadou, která měla za následek nesprávné rozhodnutí ve věci. Dále se soud vyjádřil, že není ve smyslu § 135 o.s.ř. vázán skutečností, že již bylo v jiném správním řízení rozhodnuto o vydání jiných nemovitostí E. S. na základě uplatněného restitučního nároku ve lhůtě do 31. 1. 1993. Pokud by správní orgán zjistil, že E. S. měla skutečný trvalý pobyt mimo území ČR, pak předešla správní řízení trpěla vadou, avšak tato vada byla dodatečně zhojena změnou právní úpravy zákona č. 30/1996 Sb. Takový výklad zákon nepřipouští. Rovněž OPÚ Třebíč v pěti rozhodnutích, z nichž ke dvěma pravomocným byla nařízena obnova řízení, vedl E. S. jako oprávněnou osobu dle zákona č. 229/1991 Sb., před platností zákona č. 30/1996 Sb. Obnova řízení byla rozhodnutím OPÚ, potvrzeným MZe – ÚPÚ, povolena pro prekludovaný restituční nárok E. S. Bylo-li správními orgány vydáno ve věci pravomocné rozhodnutí o povolení obnovy řízení, měl soud z něho vycházet. Musel by dospět k závěru, že E. S. nesplňuje, ani dle nálezů ÚS č. 29/96 Sb. ani dle zákona č. 30/1996 Sb. předpoklad oprávněnosti být oprávněnou osobou dle tohoto zákona. Ze závěru odůvodnění nálezu ÚS citoval: „Zde ústavní soud očekává, že zákonodárce uvede právní úpravu do takového stavu, aby bylo zcela jasné, že nároky mohou uplatnit pouze ty osoby, kterým to zrušená ustanovení přezkoumávaných zákonů neumožňovala,...“. Zákonodárce toto očekávání promítl do zákona č. 30/1996 Sb. Uvedenou podmínku E. S. nesplňuje. Závěrem odkázal na svůj oprávněný prostředek ze dne 10. 6. 2000, ze kterého lze dovodit, že krajský soud, ač na ústavněprávní nedostatky napadeného rozhodnutí OPÚ Třebíč Ing. M. J. poukázal, nijak se s tímto nevypořádal. Rovněž nelze souhlasit s názorem Krajského soudu v Brně, uvedeným v odůvodnění rozsudku ze dne 4. 12. 2002, podle kterého „není důvodná námitka (Ing. M. J.), že E. S. nevyzvala povinnou osobu k vydání nemovitosti, čímž ztratila restituční nárok. Soud je toho názoru, že rozhodující je uplatnění restitučního nároku u pozemkového úřadu.“ Při nepodání výzvy podle ust. § 9 odst. 1 zákona o půdě postupuje pozemkový úřad dle ust. § 9 odst. 4. Takový názor soudu je v rozporu se zákonem o půdě, k čemuž Ing. M. J. uvedl: Ustanovení § 9 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb., v platném znění konstatuje, že nárok uplatní oprávněná osoba u pozemkového úřadu a zároveň vyzve povinnou osobu k vydání nemovitosti. Povinná osoba uzavře s oprávněnou osobou do 60 dnů od podání výzvy dohodu o vydání nemovitostí. Podle ust. § 9 odst. 4 zákona o půdě v platném znění, nedojde-li k dohodě podle odst. 1, rozhodne o vlastnictví oprávněné osoby k nemovitosti pozemkový úřad. Z citace zákonných ustanovení bezesporu vyplývá, že znění ust. § 9 odst. 4 zákona o půdě v platném znění je nutno vykládat tak, že pozemkový úřad rozhoduje o vlastnictví oprávněné osoby k předmětné nemovitosti pouze za situace, pokud povinná a oprávněná osoba neuzavrou dohodu o vydání nemovitosti ve smyslu ust. § 9 odst. 1 citovaného předpisu, přičemž však není sporu o tom, že ke vzniku nároku na vydání nemovitosti je nezbytnou podmínkou řádné a včasné uplatnění uvedeného nároku formou výzvy, rovněž ve smyslu ust. § 9 odst. 1 citovaného předpisu. Ze skutečného stavu věci bezesporu vyplývá, že E. S. výzvu k vydání nemovitosti podle § 9 odst. 1 zákona č. 229/1991 Sb. u povinných osob neuplatnila a tím její právo zaniklo. Opačný výklad soudu k aplikaci § 9 odst. 4 zákona č. 229/1991 Sb. je zjevně protiprávní. Správní orgán i soud rovněž pominuly námitku Ing. M. J., odkazující na právní názor ústavního soudu v nálezu č. II. ÚS 111/97, podle kterého: „Požadavek písemné výzvy není součástí práva na vydání nemovitosti podle

zákona č. 229/1991 Sb., i když její pozdní uplatnění má za následek zánik práva. Nasvědčuje tomu i dikce § 9 odst. 1 zákona, podle které se již předpokládá oprávněnost oprávněné osoby a povinnost povinné osoby a dikce § 13 odst. 4 zákona, která předpokládá splnění podmínek § 6 zákona. Pisemná výzva, i když není součástí práva na vydání nemovitostí, je podmínkou pro jejich vydání. Zákon sám nestanoví začátek lhůty k uplatnění výzvy, nýbrž pouze konečný časový limit pro její uplatnění.“

Soud neshledal za důvodnou námitku Ing. M. J. směřující do přerušení řízení. Dle názoru soudu je věcí správního orgánu, zda rozhodne o celém restitučním nároku jedním rozhodnutím, či zda o něm bude rozhodovat postupně několika samostatnými rozhodnutími podle ust. § 9 odst. 4 zákona o půdě. K tomu namítá Ing. M. J., že v dané věci se jedná o rozhodnutí správního orgánu ve věci nařízené obnovy řízení ke dvěma pravomocným rozhodnutím o vlastnictví. Pokud OPÚ rozhodl o zrušení dvou původních pravomocných rozhodnutí o vlastnictví ve výroku I. a Krajský soud v Brně to potvrdil, avšak výrok II. a výrok III. téhož nového rozhodnutí soud zrušil, pak takové rozhodnutí soudu trpí vadou. Je nevykonatelné, poněvadž takové rozhodnutí nelze považovat za nové rozhodnutí ve věci, kterým se původní rozhodnutí ruší (§ 64 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb.).

Žalobce tvrdí, že v restitučním řízení zrušení dvou pravomocných rozhodnutí se musí uskutečnit současně s vydáním nového rozhodnutí o vlastnictví, a to ve stejném rozsahu, pokud jde o vydávané nemovitosti. V opačném případě by část restituovaných nemovitostí zůstala bez vlastníka.

Nesprávný je rovněž závěr soudu, že bylo povinností správního orgánu přerušit řízení ve věci nemovitostí M. H., protože bylo zahájeno občanskoprávní soudní řízení, ve kterém bude soud řešit jako předběžnou otázku platnost její závěti a teprve po jeho pravomocném skončení může pozemkový úřad stanovit okruh oprávněných osob. Tomuto závěru soudu vytýká nedostatečně zjištěný skutečný stav věci. Tvrdí, že platnost závěti M. H. nikdy nebyla a není předmětem soudního řízení, nemůže tedy být důvodem pro přerušení řízení. Krajský soud v Brně se měl především vypořádat s otázkou, jestli správní orgán v souladu se zákonem správně posoudil obsah závěti ve vztahu k oprávněnosti Ing. E. P. být oprávněnou osobou podle ust. § 4 odst. 2 písm. a). Žalobce tvrdí, že Ing. E. P. nesplňuje předpoklad oprávněnosti být oprávněnou osobou v restitučním řízení. Vzhledem ke skutečnosti, že jmenovaný byl zahrnut v původních rozhodnutích o vlastnictví jako oprávněná osoba dle ust. § 4 odst. 2 písm. a) zákona o půdě, proti čemuž vznesl žalobce námitku i v oprávném prostředku, měl se tím soud zabývat, ale nezabýval se tím, aniž to zdůvodnil. Musel by dospět ke stejnému právnímu názoru jako Městský soud v Praze v rozsudku ze dne 29. 3. 1994, č.j. 28 Ca 53/1994, z něhož citoval: „Soud dále nesouhlasí s právním názorem (OPÚ Brno-venkov) vyjádřeným v napadeném rozhodnutí, že navrhovatel (Ing. E. P.) je oprávněnou osobou podle § 4 odst. 2 písm. a) zákona o půdě. Z již zmíněné poslední vůle (M. H.) a rozhodnutí státního notáře v Třebíči je zřejmé, že navrhovatel nenabyl celé dědictví.“ Soud by vyslovením tohoto právního názoru přispěl k odstranění nedůvodné a nezákonné překážky v řízení a správní orgán by musel rozhodnout najednou o celé věci ve vztahu k dvěma pravomocným rozhodnutím. Ústavní stížností žalobce tvrdil, že v oprávném řízení proti rozhodnutí Okresního pozemkového úřadu bylo Krajským soudem v Brně jako orgánem veřejné moci porušeno jeho ústavně zaručené základní právo na soudní ochranu (čl. 36 odst. 1, čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod) a že v důsledku toho také pravomocné rozhodnutí Krajského soudu v Brně není v souladu s Ústavou, dle níž obecné soudy jsou povinny poskytovat ochranu právům (čl. 90 Ústavy ČR). Porušení základních práv spatřoval v tom, že Krajský soud v Brně rozhodl ve věci bez nařízení jednání, které zrušil bez udání důvodu. K

rozhodnutí bez jednání účastníci nedali souhlas. Žalobce, jako osoba uplatňující svůj nárok v restitučním řízení, tvrdí, že další dvě osoby, které v témže řízení uplatnily svůj nárok, nejsou osobami oprávněnými dle příslušných ustanovení zákona, přičemž poskytuje veškeré sobě dostupné důkazy k tomuto svému tvrzení, což činil jak v řízení před správním orgánem rozhodujícím o restitučním nároku, tak i v rámci řízení o správních žalobách. S ohledem na všechny shora označené skutečnosti má za to, že bylo porušeno jeho ústavně zaručené právo na soudní a jinou ochranu dle čl. 36 odst. 1 Listiny základních práv a svobod, *když jediný pravomocný a příslušný orgán rozhodnutí správního orgánu výrok I. (o zrušení původních rozhodnutí) potvrdil, avšak výroky II. a III. (nová rozhodnutí o vlastnictví) zrušil. V odůvodnění rozhodnutí vyslovil soud k nároku osoby E. S. názor, z něhož vyplývá, že zařazení této osoby mezi oprávněné osoby nebrání skutečnost, že jí dva pozemkové úřady vydaly nemovitosti (dle úpravy platné do 31. 1. 1993), že pro její prekludovaný nárok byla nařízena obnova řízení a že byla z restitučního řízení pravomocným rozhodnutím OPÚ vyloučena. Následně po jejím nově uplatněném nároku dle zákona č. 30/1996 Sb. v rozporu s rozhodnutím OPÚ, ji soud považuje za oprávněnou osobou. Tento postup je v rozporu s nálezem ÚS č. 29/1996 Sb. a se zákonem č. 30/1996 Sb. Dále správní orgán i soud v rozporu se zákonem o půdě, nepovažují uplatnění výzev k vydání nemovitostí E. S. u povinných osob tak, jak ukládá ust. § 9 odst. 1 zákona o půdě a jak interpretuje Nález II. ÚS 111/1997, za zánik jejího práva. V případě Ing. E. P. opomenul soud v rozhodnutí se vypořádat se skutečností, že tato osoba nesplňuje předpoklad oprávněnosti být oprávněnou osobou dle ust. 4 odst. 2 písm. a) zákona o půdě. Ing. M. J. své právo, svůj restituční nárok na vydání celé nemovitosti opírá o ust. § 21 zákona o půdě. Dále tvrdí, že v řízení orgánů veřejné moci se vytvořil „uzavřený kruh“ v rozhodování věci. Na jeho počátku jsou nesprávné právní názory soudu, které do svého rozhodnutí převzal správní orgán, a které musí potvrdit odvolací soud jen proto, že správní orgán rozhodoval v souladu s předchozím právním názorem soudu. Výsledkem takového zásahu orgánů veřejné moci je prakticky vyloučení řádného přezkoumání merita věci. Aby k této situaci nedošlo, požadoval, aby se ústavní soud zabýval nejen procesní čistotou, ale i všemi Ing. M. J. napadenými právními názory ve věci. Ze všech uvedených důvodů navrhoval, aby ústavní soud nálezem pravomocný rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2002, č.j. 30 Ca 259/2000, zrušil.*

Dne 26. 6. 2003 pod č.j. 30 Ca 259/2000-52 Krajský soud v Brně vydal opravné usnesení, v němž ve výroku uvedl, že odůvodnění rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2002, č.j. 30 C a259/2000-35 se opravuje tak, že na straně druhé v odstavci uvozeném slovy „navrhovatel C Ing. M. J.“ na třetím řádku tohoto odstavce má na místo slovo „nepřihlásila“ správně být slovo „přihlásila“ a na straně třetí v odstavci uvozeném slovy „soud dospěl k závěru“, na řádku druhém tohoto odstavce má na místo slova „navrhovatel“ správně být slovo „navrhovatele“.

Ústavní soud nálezem II. ÚS 316/03 ze dne 1. 2. 2005 rozhodl tak,

- I. Rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2002, č.j. 30 Ca 259/2000-35, ve znění opravného usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 26. 6. 2003, č.j. 30 Ca 259/2000-52, se ve výroku I. a III. zrušuje.**
- II. Ve zbývajících částech návrh odmítá.**

V odůvodnění nálezu je mimo jiné uvedeno, že z výše uvedených obecných mezičinností Ústavního soudu vyplývá, že ústavní soud je oprávněn rozhodovat toliko o rozhodnutích pravomocných, a to zjevně nikoli jen ve smyslu formálním, nýbrž i potud, že se musí jednat o rozhodnutí „konečná“. Ústavní soud ve své dosavadní praxi opakovaně

odmítl jako nepřípustné ústavní stížnosti v případě, kdy existovalo pravomocné rozhodnutí soudu, jímž však nebyla věc ukončena, nýbrž byla vrácena soudu či jinému státnímu orgánu k dalšímu řízení. V projednávané věci podal stěžovatel ústavní stížnost za situace, kdy krajský soud napadeným rozhodnutím zrušil rozhodnutí pozemkového úřadu v jeho výrocích II. a III. a věc mu vrátil k dalšímu řízení, tedy ve fázi, kdy v projednávané věci dosud nebylo rozhodnuto konečným způsobem. Ústavní soud má za to, že stěžovatel může v průběhu dalšího řízení realizovat veškerá práva zakotvená v příslušných právních normách. Nadto mu zůstává zachována možnost podat ústavní stížnost proti konečnému rozhodnutí ve věci. Vzhledem k nastíněné koncepci ústavního soudnictví nelze tudíž projednávanou ústavní stížnost v části, již směřuje proti výroku krajského soudu, jímž zrušil rozhodnutí pozemkového úřadu a věc mu vrátil k dalšímu řízení, přijmout jako přípustnou. Ústavní soud se proto mohl meritorně zabývat rozhodnutím pouze v části, již krajský soud rozhodnutí pozemkového úřadu potvrdil, a výrokem o nákladech řízení.

Pokud jde o výrok, jímž krajský soud potvrdil výrok I. rozhodnutí pozemkového úřadu, stěžovatel nenamítá věcnou nesprávnost původního rozhodnutí pozemkového úřadu, které bylo v této části potvrzeno, ale pouze nesprávnost postupu soudu, který vedl k tomu, že předchozí rozhodnutí pozemkového úřadu jsou zrušena, ale o vlastnictví příslušných nemovitostí není v restitučním řízení doposud rozhodnuto. Takové rozhodnutí považuje za nevykonatelné. *Stěžovateli je třeba částečně přisvědčit. Podle ust. § 64 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., o správním řízení (správní řád) se novým rozhodnutím ve věci původní rozhodnutí ruší. Teprve nové pravomocné rozhodnutí ve věci (iudicium rescissorium) může zrušit rozhodnutí původní. Takové pravomocné rozhodnutí pozemkového úřadu však již po zásadu krajského soudu neexistuje. S ohledem na toto ustanovení tak měl obecný soud zrušit rozhodnutí pozemkového úřadu jako celek a teprve dalším rozhodnutím pozemkového úřadu by došlo ke zrušení jeho původních rozhodnutí, vydaných před obnovou řízení.* Obecný soud však takto nepostupoval, vycházejí zřejmě z úvahy, že námítky proti výroku I. rozhodnutí pozemkového úřadu neshledal důvodnými, a tento výrok tak zjevně sám o sobě nebyl způsobilý zásahu do práv účastníků řízení. Uvedený postup však nebyl v projednávaném případě na místě. **Je třeba dát za pravdu stěžovateli v tom směru, že v projednávaném případě není možné zrušit původní pravomocná rozhodnutí pozemkového úřadu o přiznání vlastnictví kurčitým nemovitostem, aniž by bylo současně o vlastnictví k těmto nemovitostem znovu pravomocně rozhodnuto. Takové rozhodnutí skutečně vede k nejistotě o osobě vlastníka restituovaných nemovitostí. Vztahy napojené na původní rozhodnutí pozemkového úřadu, se ocitly bez právního základu.** Shora uvedeným postupem tak obecný soud dle názoru ústavního soudu vybočil z meze ústavnosti a zasáhl do ústavně garantovaného práva stěžovatele na soudní ochranu.

Ústavní soud po provedeném řízení bez nařízení ústního jednání se souhlasem účastníků napadený rozsudek Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2002, č.j. 30 Ca 259/2000-35, ve znění opravného usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 26. 6. 2003, č.j. 30 Ca 259/2000-52, ve výroku I. a v akcesorickém výroku o nákladech řízení (výrok III.) zrušil [82 odst. 2 písm. a) a odst. 3 písm. a) zákona o Ústavním soudu]. Ve zbývajících částech týkajících se výroku II. napadeného rozhodnutí, ústavní stížnost podle ust. § 43 odst. 1 písm. e) zákona o ústavním soudu odmítl jako návrh nepřipustný.

Krajský soud v Brně poté ve věci znovu rozhodoval Usnesením č.j. 30 Ca 52/2005-24 dne 18. 3. 2005. Rozhodl tak, že žaloba žalobců J. K., Ing. E. P., Ing. M. J. proti žalovanému Ministerstvu zemědělství ČR, Pozemkovému úřadu Třebíč za účasti E. S., Agrochemy, Osevy, obce Okarec, Pozemkového fondu ČR Třebíč, tedy žaloba proti rozhodnutí Okresního

úřadu Třebíč ze dne 4. 5. 2000, č.j. 111-930/72.9/2000-Ž se odmítá a o nákladech řízení pak bylo rozhodnuto tak, že žádný z účastníků nemá právo na náhradu nákladů řízení.

V odůvodnění uvedl, že 1. 1. 2003 nabyt účinnosti zákon č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s.ř.s.“). Uvedl, že dle ust. § 2 s.ř.s. poskytují soudy ve správním soudnictví ochranu veřejným subjektivním právům fyzických i právnických osob způsob stanoveným s.ř.s. a za podmínek stanovených s.ř.s. nebo zvláštním zákonem a rozhodují v dalších věcech, o nichž tak stanoví s.ř.s. Uvedl, že dle ust. § 46 odst. 2 s.ř.s. návrh (žalobu) soud odmítne, domáhá-li se navrhovatel rozhodnutí ve sporu nebo v jiné právní věci, o které má jednat a rozhodnout soud v občanském soudním řízení, nebo domáhá-li se návrhem přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci soukromoprávní věci. Uvedeno, že v dané věci bylo zahájeno řízení o přezkoumání rozhodnutí, jímž správní orgán rozhodl v mezích své zákonné pravomoci v soukromoprávní věci. Jak vyplývá z napadeného rozhodnutí, bylo ve věci rozhodováno o vlastnictví k zemědělským nemovitostem. Je tak zřejmé, že předmětem rozhodování byla otázka týkající se vlastnických vztahů k nemovitostem, tedy otázka, kterou mohou být dotčeny občanskoprávní vztahy. Proto soud dle ust. § 46 odst. 2 s.ř.s. návrh odmítl. Uvedl, že zdůrazňuje, že odmítnutí návrhu neznamena ukončení řízení o předmětné věci. Nicméně, vzhledem k tomu, že od 1. 1. 2003 je možno podle § 244 a násl. o.s.ř. takovou věc projednat pouze v občanskoprávním řízení, je ze strany žalobce nezbytné, jestliže chce pokračovat v řízení, podat v dané věci žalobu podle ust. § 246 o.s.ř. k místně příslušnému okresnímu soudu (§§ 249, 250 o.s.ř.), a to ve lhůtě do jednoho měsíce od právní moci tohoto usnesení.

Proti tomuto rozhodnutí Ing. M. J. podal kasační stížnost.

Nejvyšší správní soud rozsudkem ze dne 22. 2. 2007, č.j. 8 As 51/2005-84 kasační stížnost zamítl.

Žaloba pak byla podána u Okresního soudu v Třebíči, vedená zde byla pod sp. zn. 8 C 96/2005.

Dne 21. 9. 2011 pod č. Konf 65/2010-21 rozhodl zvláštní senát zřízený podle zákona č. 131/2002 Sb. o rozhodování některých kompetenčních sporů, o návrhu Okresního soudu v Třebíči (soud v občanském soudním řízení) ve věci kompetenčního sporu mezi ním a Krajským soudem v Brně (soud ve správním soudnictví) a dalších účastníků sporu vedeného u Okresního soudu v Třebíči pod sp. zn. 8 C 96/2005 proti rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Pozemkového úřadu Třebíč, ze dne 4. 5. 2000, č.j. 111-930/72.9/2000-Ž tak:

- I. Příslušný vydat rozhodnutí ve věci vedené u Okresního soudu v Třebíči pod sp. zn. 8 C 96/2005, v části směřující proti výroku I. Rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Pozemkového úřadu Třebíč ze dne 4. 5. 2000, č.j. 111-930/72.9/2000-Ž, je soud ve správním soudnictví.**
- II. Usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 3. 2005, č.j. 30 Ca 52/2005-24, se zrušuje.**

V odůvodnění je pak uvedeno, že k přezkoumání rozhodnutí pozemkového úřadu vydaného podle § 9 odst. 4 zákona o půdě by v obecné rovině byly příslušné soudy v občanském soudním řízení. Zvláštní senát nicméně konstantně judikuje, že „pravomoc soudu v občanském soudním řízení bude založena až tehdy, kdy správní orgán rozhodne věcně o sporu, nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů, tj. zjistí, co je právem, nebo toto právo založí. To odpovídá smyslu zákonné úpravy a nezpochybněnému

trendu dřívější doktríny a judikatury. V posuzovaném případě sice pozemkový úřad napadeným rozhodnutím věcně rozhodl o vlastnictví k předmětným nemovitostem. K žalobě účastníka řízení však samotné hmotněprávní posouzení věci výrok II. o určení vlastnických práv, resp. III. již bylo pravomocně zrušeno a v této části vráceno správnímu orgánu k novému řízení (výrok II. rozsudku Krajského soudu v Brně ze dne 4. 12. 2002, č.j. 30 Ca 359/2000-35). Z napadeného správního rozhodnutí pozemkového úřadu tak zůstal k přezkoumání již jen první výrok o zrušení původních rozhodnutí pozemkového úřadu. Aniž by tedy zvláštní senát posuzoval jeho správnost (k tomu se ostatně vyjádřil již Ústavní soud ve shora citovaném nálezu sp. zn. II ÚS 316/03), nahlížel na napadené rozhodnutí jako na rozhodnutí obsahující toliko jeden výrok (výrok I.) vydaný v důsledku obnovy správního řízení o tom, že se původní rozhodnutí pozemkového úřadu vydané v letech 1993 a 1994 zrušují. Obnova řízení je mimořádným opravným prostředkem (v případě obnovy na žádost účastníka) či dozorčím prostředkem (v případě obnovy z moci úřední), který umožňuje z důvodu skutkových omylů zjištěných až po právní moci rozhodnutí znovu rozhodnout ve věci samé a prolomit tak překážku věci rozhodnuté. Dle Ústavního soudu obnova řízení představuje průlom do principu nezměnitelnosti a závaznosti vydaných rozhodnutí. Jejím účelem je odstranit nedostatky ve skutkových zjištěních pravomocných rozhodnutí v případech, kdy tyto vady vyšly najevo až po právní moci původního rozhodnutí. V řízení o povolení obnovy se nepřezkoumává zákonnost a odůvodněnost původního rozhodnutí, ale je nutné posoudit otázku, zda nové skutečnosti či důkazy dříve neznámé ve spojení s důkazy již provedenými mohou odůvodnit jiné – účastníkovi příznivější – rozhodnutí, než které bylo dříve vydáno. Řízení o obnově se rozpadá do dvou fází: jednak řízení o povolení nebo nařízení obnovy řízení, jednak řízení obnovené; teprve novým rozhodnutím ve věci samé se původní rozhodnutí ruší (§ 64 odst. 3 zákona č. 71/1996 Sb.). Procesní institut obnovy řízení tedy způsobí, že pokud byla obnova řízení povolena, novým rozhodnutím vydaným v obnoveném řízení je zrušeno původní rozhodnutí ve věci, aby byla odstraněna překážka věci rozhodnuté. Krajský soud v Hradci Králové v rozsudku ze dne 11. 11. 1999, sp. zn. 30 Ca 46/99 konstatoval, že „podle § 64 odst. 3 správního řádu (zákon č. 71/19567 Sb.) se novým rozhodnutím ve věci původní rozhodnutí ruší. To ovšem znamená, že to musí být ve výroku nového rozhodnutí uvedeno, neboť jinak by vedle sebe existovala dvě rozhodnutí, tj. prvé, pravomocné, do nějž byla povolena obnova řízení, a druhé, které je vydáno po řízení, jež proběhlo po povolení obnovy řízení. Je-li tento postup porušen, jde o procesní vadu, která nutně vede ke zrušení nového rozhodnutí. Ostatně rovněž Ústavní soud ve shora citovaném nálezu sp. zn. II. ÚS 316/03 vydaném v citované věci konstatoval, že „není možné zrušit původní pravomocné rozhodnutí pozemkového úřadu o přiznání vlastnictví kurčatům nemovitostem, aniž by bylo současně o vlastnictví k těmto nemovitostem znovu pravomocně rozhodnuto. Takové rozhodnutí skutečně vede k nejistotě o osobě vlastníka restituovaných nemovitostí. Vztahy napojené na původní rozhodnutí pozemkového úřadu, se ocitly bez právního základu.“ Z výše uvedeného zřetelně vyplývá specifická procesní pozice obnovy řízení, v níž je v rámci obnoveného řízení vzájemně podmíněno vydání nového rozhodnutí ve věci samé a zrušení rozhodnutí původního. Napadené správní rozhodnutí je tedy *de facto* důsledkem procesního statusu obnovy řízení, v níž správní orgán v rámci obnoveného řízení vydá nové meritorní rozhodnutí a současně zruší původní. Na základě předchozích soudních rozhodnutí (rozsudek Krajského soudu v Brně č.j. 30 Ca 259/2000-35, nálezy Ústavního soudu sp. zn. II. ÚS 316/03) v řešeném případě **zbývá soudům posoudit čistě procesní otázku, a to zda první výrok napadeného rozhodnutí, tj. výrok o zrušení původního rozhodnutí pozemkového úřadu o vlastnickém právu k zemědělskému statku Okarec, ob stojí samostatně bez výroku druhého, jímž bylo meritorně rozhodnuto o tom, komu náleží vlastnické právo k předmětné nemovitosti. V souladu s ustálenou judikaturou zvláštního senátu je pravomoc soudu v občanském soudním řízení založena tehdy, kdy správní**

orgán rozhodne věcně o sporu nebo o jiné právní věci vyplývající ze soukromoprávních vztahů, tj. zjistí, co je právem, nebo toto právo založí. To odpovídá smyslu zákonné úpravy a nezpochybněnému trendu dřívější doktríny a judikatury. V posuzovaném případě sice správní orgán rozhodl meritorně o vlastnictví oprávněných osob k předmětné nemovitosti, nicméně následně byly v soudním řízení příslušné výroky týkající se věcného posouzení případu pravomocně zrušený. Nyní lze tak na napadené rozhodnutí nahlížet již pouze jako na rozhodnutí procesní povahy, které řeší důsledky povolené obnovy řízení v projednávané věci. Lze tak uzavřít, že část žaloby směřující proti výroku I. napadeného rozhodnutí, která se týká výlučně posouzení procesní otázky, by měl přezkoumat soud ve správním soudnictví.

Ze shora uvedených důvodů zvláštní senát uzavřel, že k rozhodování o žalobě směřující proti výroku I. rozhodnutí Ministerstva zemědělství, Pozemkového úřadu Třebíč ze dne 4. 5. 2000, je příslušný soud ve správním soudnictví (§ 5 odst. 1 zákona č. 131/2002 Sb., výrok I.).

Zvláštní senát podle § 5 odst. 3 zákona č. 131/2002 Sb. dále zruší rozhodnutí, kterým strana kompetenčního sporu popřela svou pravomoc o sporu rozhodovat, ačkoliv podle rozhodnutí zvláštního senátu je vydání rozhodnutí ve věci uvedené v návrhu na zahájení řízení v její pravomoci. Dalším výrokem proto zvláštní senát zrušil usnesení Krajského soudu v Brně ze dne 18. 3. 2005, č.j. 30 Ca 52/2005-24 a odstranil tak překážku věci rozhodnuté – výrok II.

S ohledem na uvedené je zřejmé, v daném případě tedy zbývá posoudit pouze procesní otázku, tedy to, zda výrok napadeného rozhodnutí, tj. výrok o zrušení původních rozhodnutí o vlastnickém právu k zemědělskému statku Okarec, obstojí samostatně bez výroku druhého, jímž bude meritorně rozhodnuto o tom, komu náleží vlastnické právo k předmětné nemovitosti.

Krajský soud v Brně uzavírá, že tomu tak není a v tomto směru odkazuje na odůvodnění nálezu Ústavního soudu II. ÚS 316/03, z něhož vyplývá, že **obecný soud měl zrušit rozhodnutí pozemkového úřadu jako celek a teprve dalším rozhodnutím pozemkového úřadu by došlo ke zrušení jeho původních rozhodnutí, vydaných před obnovou řízení.**

Vázán tímto názorem Ústavního soudu, Krajský soud v Brně ruší rozhodnutí žalovaného vydaného dne 4. 5. 2000 pod č.j. 111-930/72.9/2000-Ž, jako celek pro vady řízení a věc vrací žalovanému k dalšímu řízení (§ 78 odst. 1, § 78 odst. 4 s.ř.s.). Žalovaný ve věci rozhodne znovu, neboť v projednávaném případě není možné zrušit původní pravomocná rozhodnutí pozemkového úřadu z roku 1993 a 1994 o vlastnictví k nemovitostem v těchto rozhodnutích uvedených, aniž by bylo současně o vlastnictví k těmto nemovitostem znovu pravomocně rozhodnuto, neboť vztahy napojené na původní rozhodnutí pozemkového úřadu se ocitly bez právního základu (§ 78 odst. 5 s.ř.s.).

Dále pak Okresní soud v Třebíči rozhodne o té části žaloby, již se žalobce domáhá znovuprojednání věci, o níž bylo rozhodnuto (nyní již pravomocně zrušeným) výrokem II. napadeného rozhodnutí.

Při vydání nového rozhodnutí bude žalovaný postupovat důsledně v souladu s ust. § 64 odst. 3 zákona č. 71/1967 Sb., správní řád.

Pokud jde o náklady řízení, rozhodnutí se opírá o ust. § 60 odst. 1 s.ř.s. Úspěšný žalobce náklady řízení nežádal.

P o u ě n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 11. dubna 2012

Mgr. Milan Procházka, v.r.
předseda senátu

Za správnost vyhotovení:
Barbora Zachovalová